

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на съдията проф. Мария Павлова по решение №1 от 23
март 2004 г. по к.д.№ 1/2004 г на Конституционния съд на
Република България

Решението е подкрепено с неубедителни мотиви и е
неправилно по същество поради следните основания:

От няколко разпоредби в КРБ може да се направи изводът, че конституционният законодател прави разлика между мандат на държавен орган и пълномощия. В чл.68, ал.2 КРБ се урежда случая, при който народен представител “прекъсва пълномощията си за времето, през което е министър”. През това време той се замества от следващия по съответната листа, следователно мандатът на народния представител не се прекратява. В чл.72, ал.1 от КРБ се уреждат основанията за прекратяване на пълномощията на народен представител, който също се замества по съответния ред. Според чл.97, ал.1 и 2 КРБ пълномощията на президента се прекратяват при посочените основания, а според ал.3 от с.р. вицепрезидентът встъпва в длъжността т.е. мандатът се довършва. В аналогичен смисъл е и чл.148, ал.3 от КРБ. Наистина в тази разпоредба се споменава за прекратяване на мандата,но от смисъла ѝ следва,че се има предвид прекратяване на правомощията на конституционния съдия,а не на мандата. От посочените текстове от КРБ се налага изводът, че Конституционният законодател прави разлика между мандат на конституционно

установен орган като срок за упражняване на правомощия без значение от коя личност от една страна, и пълномощията, които се упражняват от лицето, което заема длъжността. Предсрочното прекратяване на пълномощията не води до прекратяване на мандата. Този принцип е изразен и в чл.93, ал.5 от КРБ и в парламентарната практика, че новоизбраният президент встъпва в длъжност едва след като напълно изтече мандатът на предишния президент. Въпреки че новоизбраният президент е получил удостоверение за избора от ЦИК, той не може да положи клетва, докато не изтече пълният мандат на действащия президент.

Принципът, че предсрочното прекратяване на пълномощията на мандатния държавен орган не прекратява мандата, се прилага не само за конституционно установените органи, но и за всички останали мандатни органи уредени със специални закони /кметове, общински съветници, изборни органи в държавните ВУЗ /.

В решение № 8/2000 г. по к.д. № 9/2000г. Конституционният съд изхожда от същия принцип. В това решение Конституционният съд не прави разлика между длъжностни лица от колегиални и от еднолични органи като приема, че случаите са аналогични /обн.ДВ,бр.78 от 26.09.2000 г.,СБ.РОКС, 2000 г. с.158/. Важен за настоящето дело е и диспозитивът на това решение, в който изрично се указва, че

мандатът на починалия съдия се довършва, следователно мандатът не се прекратява.

След като принципът за прекратяване на пълномощията, но не и на мандата има толкова широко приложно поле, няма основание той да не се приложи и за органите по чл.129, ал.2 КРБ. От него следва, че при предсрочно прекратяване на правомощията на органите по чл.129, ал.2 КРБ, новоназначените лица довършват вече започнатия мандат, а не се ползват от пълния седемгодишен срок.

Не случайно мандатите на органите по чл.129, ал.2 от КРБ и на органите които ги предлагат и назначават са с различна продължителност и различни начални и крайни моменти. Тълкуването в решението открива възможности за злоупотреби, а също така възможност един президент да назначи два пъти орган по чл.129, ал.2 КРБ и поради седемгодишния мандат от второто назначение, той ще лиши следващия Висш съдебен съвет и президент от правото им те да определят този орган.

При възприетото в решението тълкуване на чл.129, ал.2 от КРБ ръководителите на двете висши съдебни инстанции ще следва да се избират по различно време, а това крие опасност да се поставят различни изисквания спрямо тях за професионални и морални качества според политическата конюнктура, да се избират лица, които не могат да работят

заедно и могат да осуетят полезното взаимодействие между институциите.

Възприетото в решението тълкуване, че при предсрочно прекратяване на правомощията на орган по чл.129, ал.2 КРБ за новоизбраното на длъжността лице започва да тече нов седемгодишен мандат, противоречи на досегашната практика на Конституционния съд/споменатото решение №8/2000 г., както и решение №16 от 19.10.1999 г./обн.ДВ,бр.95 от 2.11.1999/. Такова противоречие беше допуснато и при определяне на предмета на делото. Решението на КС е непълно, защото в него не се обсъжда връзката на чл.129, ал.2 с §2 от преходните и заключителни разпоредби на КРБ. Според мене оспорваното решение не допринася за защита на конституционните принципи.

23 март 2004 г.

/ проф.М.Павлова /